

© Frederic Amat

Yerma

de Federico García Lorca
direcció Juan Carlos Martel Bayod
espai escènic Frederic Amat

III lliure

TEMPORADA 22/23

Sobre l'espectacle → 3

Sinopsi → 4

En paraules del director → 7

Entrevista: María Hervás → 8

La premsa n'ha dit... → 9

Biografies → 13

Fitxa artística / informació pràctica → 23

Sala de premsa → 24

Juan Carlos Martel Bayod, director del Teatre Lliure, adapta el clàssic de Federico García Lorca *Yerma*.

L'actriu María Hervás protagonitza aquesta tragèdia rural sobre una dona que no aconsegueix ser mare i que viu sota la pressió social d'un entorn que fa indispensable la maternitat en una dona casada.

El muntatge compta amb la presència destacada de l'artista visual Frederic Amat (espai escènic i vestuari), del compositor, músic i productor Raül Refree (música original) i la ballarina Lali Ayguadé (assessoria en El espectáculo, que se estrenó en el Teatre Lliure de Barcelona el pasado 18 de noviembre, gira ahora por el resto del Estado tras recibir el aplauso de la crítica y el público oviment).

L'espectacle, que es va estrenar al Teatre Lliure de Barcelona el passat 18 de novembre, gira ara per l'Estat després de rebre l'aplaudiment de la crítica i del públic.

© Silvia Poch

Sinopsi

Yerma és la protagonista i dona títol a una de les peces més aplaudides de Federico García Lorca. Un poema tràgic en tres actes que mostra el conflicte intern d'una dona que no aconsegueix ser mare. Ella viu aquesta frustració en un entorn que fa indispensable la maternitat en una dona casada, les principals funcions de la qual són la casa i els fills. I dins seu, l'instint maternal lluita contra la repressió i l'obligació imposada.

La pressió social sobre la dona és un tema recurrent de l'autor, especialment en la maternitat, les aparences o la fatalitat del destí. I és present en les tres peces que conformen la trilogia rural: *Bodas de sangre* (1933), *Yerma* (1934) i *La casa de Bernarda Alba* (1936). Tres tragèdies que uneixen mite, poesia i realitat en tres retrats de dona alhora oprimida i alliberada.

MÉS INFO

<https://www.teatrelliure.com/ca/yerma>

TEASER

<https://www.youtube.com/watch?v=dnKx1JpVI2s>

TRÀILER

<https://youtu.be/1cfwjuztXIs>

© Silvia Poch

© Silvia Poch

© Silvia Poch

© Silvia Poch

En paraules del director

La conferència *Las nanas infantiles* que García Lorca va fer el 1928 és per a mi l'explosió d'una nova lectura del poema tràgic *Yerma*. M'és impossible pensar que tot aquest coneixement musical i popular no fos utilitzat per a la pròpia composició de la peça, fins i tot durant els seus estimats viatges amb La Barraca per tots els pobles de l'Estat. Un poema que, n'estic segur, compon com a peça musical. A ritme de pulsio cardíaca, *Yerma* és una cançó de bressol i el públic, la criatura a qui se li canta. La cançó que t'adverteix i t'expressa la realitat més crua infiltrant el dramatisme del món en aquesta primera lliçó d'història d'Espanya –com ja adverteix el poeta– i que ens marca a la pell el segell de “solo estás y solo vivirás”.

Yerma és també un somni incapaç d'abraçar la paradoxa de vida i de mort que és la nostra existència. Si representar significa tornar a portar al present, val la pena representar *Yerma*, ara oferint-li cadascú de nosaltres la resignificació més generosa. *Yerma* és un somni –o més aviat un malson– del qual és impossible escapar perquè el sistema mateix t'impedeix sortir-ne ben parat. Potser només la mort de tot projecte viu pot solucionar el patiment de no sentir-se realitzat, essent com és que “un muerto en España está más vivo como muerto que en ningún sitio del mundo”. I qui vol saltar del somni s'acaba ferint els peus amb “el filo de una navaja barbera”.

Yerma no amenaça ni espanta, sinó que ens llança al mig de l'escena, indefensos contra les realitats d'una dona que brolla vida per tots els porus i que només va trobant la mort.

Juan Carlos Martel Bayod

ENTREVISTA

Parlant amb María Hervás

És el teu primer Lorca? Què és el que més t'atreu de la seva obra i de *Yerma* en concret?

Fa un any i mig que no pujo a un escenari, el temps més llarg que he estat sense fer teatre. Després de *Jauría*, vaig necessitar descansar i nodrir-me per poder oferir a la gent alguna cosa vivíssima de nou. Per això, vaig decidir que el meu proper muntatge seria un text que em pogués fer tremolar els ossos. I va arribar Lorca, el meu primer Lorca... i també l'estranya sensació de portar una vida fent-ho. Ara ja no vull dir altres paraules que no siguin les seves. *Yerma* és un poema a la fecunditat, com a "existència". Diu Lorca que a la vida només existeix allò viu o allò mort, i d'aquesta tensió sorgeix *Yerma*. El meu exercici consistirà a sortir més lliure, a honrar amb més compromís l'alegria de viure.

Com és el personatge de *Yerma*? Què t'agrada d'ella? Què has après?

Yerma és una flor oberta, però també una ferida que no tanca i que supura. És el crit urgent per viure viure viure. *Yerma* és fèrria i no s'adapta, és tossuda, temperamental... és un bou brau. Admiro aquesta consistència, perquè jo soc més dúctil, més aquosa. I alhora m'espanta, és clar! El desig espanta sempre. Vull aprendre a mirar el meu desig als ulls i no negar-lo, no guardar-lo sota la catifa. Hem confós civisme amb bloqueig d'impuls de viure. Jo he arribat a aquest muntatge per desbloquejar això de dins meu.

També és el teu primer cop actuant a Barcelona. A més del repte de conquerir un públic nou, quin és el repte interpretatiu?

He actuat diverses vegades a Catalunya, però mai abans a Barcelona i reconec que és un somni fet realitat. Sempre m'ha agradat la ciutat, i l'enfocament cultural que proposa tan responsable i alhora arriscat. Viure aquí és una experiència molt bonica.

Jo no em plantejo què significa el "públic català", com tampoc em plantejo conquerir cap públic. La meva feina consisteix a comunicar-me amb el SER HUMÀ, a plantejar preguntes per a les quals no tinc resposta, i cercar-la junts en un llenguatge que no és l'hiperracionalisme, sinó l'emoció, la sensibilitat. És urgent enderrocar aquesta presó del pensament cartesà i tornar a posar en valor altres tipus de saviesa.

Com ha sigut el procés de preparació?

En aquest moment, encara m'hi trobo immersa. Jo dic que estic *Lorcaholic*, perquè no paro de llegir sobre ell, sobre la seva figura, el seu riure, els seus ulls, les seves mans... Crec que estic enamorada de Federico, gairebé com qui segueix una religió o un guru. Als assajos tracto de bussejar en aquest oceà infinit que és la seva proposta de mirada al món, per contagiar-me de la febre, per emborratjar-me de la seva passió. Ajuda la biblioteca lorquiana que Martel ha posat a la nostra disposició. La companyia és l'agrupació d'éssers més adorables que he vist en molt de temps. Tots carregats d'ideologia, fervor creatiu, ràbia de bellesa. Aprenc cada dia només de mirar-los. Juan Carlos Martel està revolucionant la idiosincràsia de la sala d'assaig amb un treball a favor de l'horitzontalitat, del diàleg transversal, de la llibertat d'expressió REAL. Sento que soc un ésser humà millor quan surto d'assajar.

Amb quina reflexió sobre la maternitat t'agradaria que el públic es quedarà?

Ai ai ai! Si jo pogués respondre a això no estaria fent *Yerma*. No crec en l'artista que va a un escenari a dir a ningú què ha de pensar. Crec en què es fica al fang i convida el públic a entrar-hi. Les idees són de vegades presons perilloses, sobretot quan es tenen sobre un cos que no és el teu.

La premsa n'ha dit...

“Todo encaja en esta adaptación y trágica canción de cuna lorquiana sobre la represión femenina. La acertada y contenida puesta en escena, cuya mirada panóptica del público refuerza esa atmósfera inquisidora en la intimista y elegante escenografía de Frederic Amat; la producción musical de Raül Refree, que se sirve de las voces de los actores y los sonidos que producen en directo con objetos para construir ese lamento opresor del esencialismo femenino; y un elenco que brilla, compenetrado de inicio a fin, para atender al desgarrar de una María Hervás entregada a esa Yerma rebelde, que se siente “vacía pero llena de odio”. (...) Se confirma en su estreno lorquiano como una de las actrices más comprometidas y refrescantes de la escena actual. (...) Contra el bucolismo naíf de lo rural, (...) esta Yerma del Lliure prueba por qué un texto escrito hace noventa años es un símbolo contra las cadenas del género. (...) En un momento en el que el debate esencialista y biológico encierra al feminismo en un mundo pequeño (...) la producción del Lliure se presenta como un canto trágicamente liberador. Como ese “marchita, marchita pero segura” que entona Hervás para alivio del público pese a lo que se acaba de contemplar en el escenario: una catarsis desgarradora.”

Jacinto Antón – *El País*, 15/11/22

ARTÍCULO SENCER

<https://elpais.com/espana/catalunya/2022-11-15/yerma-en-un-territorio-de-ceniza-el-lliure-afrenta-su-primer-lorca-como-una-cancion-de-cuna-y-fiado-al-carisma-de-maria-hervas.html>

“En *Yerma* conviuen l'honestedat absoluta i la voluntat de viure. En *Yerma* no hi ha resignació sinó lluita, no hi ha acceptació sinó exigència, no hi ha renúncia sinó la ràbia amb què s'immolarà en un gest de nihilisme revolucionari. [...] En la *Yerma* de María Hervás (...) tots aquests sentiments, totes aquestes oposicions brollen amb força i contundència per brindar-nos una poderosa i catàrtica creació fonamentada en la naturalitat i la pulsio vital, molt ben guiada pel director, Juan Carlos Martel. [...] La posada en escena de Martel és molt interessant, profundament respectuosa amb l'original fins al mínim detall, però refusant dramatismes d'altres temps i qualsevol espurna de folklorisme. Una excel·lent direcció dels intèrprets, amb una dicció clara i un climàtic tractament de l'espai sonor inundat per cançons com si fos una llarga cançó de bressol. Cal acostar-se a Lorca de tant en tant.”

Santi Fondevila – *Ara*, 19/11/22

ARTÍCULO SENCER:

https://www.ara.cat/cultura/teatre/magnifica-yerma-maria-hervas-critica-teatre-lorca_1_4552128.html

“La Yerma que dirige Juan Carlos Martel Bayod aporta una mirada novedosa a la tragedia del autor granadino. [...] María Hervás es una afilada Yerma que acrecienta el trauma de su infertilidad con inflexiones tonales que culminan en el desgarrar gutural de la desesperanza. Su desasosiego nos ha recordado las encarnaciones lorquianas de Nuria Espert, desde que en 1971 protagonizó la transgresora versión de Víctor García. El reparto actúa bien conjuntado con Joan Amargós en el papel de Juan, ese marido más preocupado en contar ovejas y labrar campos que en poner su semilla en esa esposa a la que pretende confinar en su casa. Brilla también Isabel Rocatti como la vieja de extensa prole a la que Yerma pide consejo. [...] Es difícil sorprender con una obra tan conocida, pero la Yerma de Martel Bayod y Amat se representa de otra manera: su vocación intemporal no traiciona la esencia de García Lorca.”

Sergi Doria – **ABC Catalunya**, 23/11/22

ARTÍCLE SENCER

<https://www.abc.es/cultura/teatros/yerma-esencia-lorquiana-visillos-20221122184154-nt.html>

“Malgrat l'impressionant reguitzell de noms que integren l'equip artístic i tècnic, la proposta no té res d'ostentós, sinó que, ben al contrari, constitueix una ferma aposta per un teatre artesanal, íntim i auster. (...) María Hervás compon un personatge tràgic de principi a fi. (...) Transmet bé l'obsessió i la tossuderia: l'agror i la duresa es manifesten ja de bon començament, amb una cadència un punt abrupta i que per moments semblaria més pròpia d'una aposta postdramàtica. Com mou en el tram final, quan es manifesta del tot plena d'odi i de fel cap a qui la vol eixorca i limitada. (...)”

Ana Prieto – **Núvol**, 23/11/22

ARTÍCLE SENCER:

<https://www.nuvol.com/teatre-i-dansa/lorca-inexhaurible-289382>

“Afanyeu-vos, perquè és d'aquelles joies que quan te'n vols adonar ja no són a la cartellera. Amb música de Raül Refree, que ho torna a brodar, al capdavant del repartiment hi ha una María Hervás capaç d'encongir-te l'ànima quan e trenca davant la impossibilitat de ser mare. Hervás, que cada vegada que puja a un escenari ens recorda que és la nostra millor actriu des de Núria Espert, i que desborda intel·ligència no només escènica, s'ha inventat una manera de parlar. Recita el text com si s'hagués dirigit ella mateixa, com si fes temps que gestava unes frases que, si l'hagués conegut, Lorca hauria escrit per a ella..”

Jordi Évole – **La Vanguardia**, 26/11/22

ARTÍCLE SENCER:

<https://www.lavanguardia.com/encatala/20221126/8622467/yerma-maria-hervas-i-irene-montero.html>

A Madrid (gira al Teatro María Guerrero – Centro Dramático Nacional, 13 – 19/01/23)

“Esta adaptación de *Yerma* es puro teatro, manteniendo la esencia de lo clásico [...] Todo encaja a la perfección en escena con una puesta en escena de lo más acertada por parte de Frederic Amat. Una metáfora del encierro de la protagonista en un espacio lúgubre del que quiere salir [...] Juan Carlos Martel Bayod dirige una maravillosa *Yerma* aportando una mirada diferente con matices muy destacables en el conjunto de la obra. El mensaje de *Yerma* sigue presente y por eso este texto de Lorca no pasa de actualidad.

Paloma Arwen – **New Magazine**, 18/01/23

ARTÍCULO SENCER:

<https://mewmagazine.es/yerma-una-tragedia-clasica-en-forma-de-nana-hacia-el-publico/>

“La propuesta, de una indudable calidad estética está envuelta en la inspirada música de Raül Refree, que comienza y termina la tragedia con una nana cantada por todo el elenco que recoge la tristeza, el poder de la tierra y de la tradición de toda una comunidad, la que encarnan todos los personajes de *Yerma*. El logradísimo espacio escénico de Frederic Amat (un monte lunar de cenizas, rodeado de finísimas cortinas que penden de rieles automatizados), y la sugerente e intimista luz de Maria Domènech, multiplicando los efectos de esas leves cortinas e inundando campo y personajes de esa luna llena que traerá inevitablemente la tragedia sobre Juan y Yerma.”

José-Miquel Vila – **Diario crítico**, 18/01/23

ARTÍCULO SENCER:

<https://www.diariocritico.com/teatro/yerma-critica-maria-hervas>

“La versión que presenta ahora en el Teatro María Guerrero Juan Carlos Martel Bayod, director del Teatre Lliure [...] convierte el deseo de maternidad de la protagonista en anhelo de libertad, y su grito final [...] en un aliviado clamor. Así lo muestra María Hervás, su magnífica y convincente protagonista [...] Martel Bayod ha construido una *Yerma* esencial, casi esquemática, apoyada en la sensualidad que le otorgan el espacio escénico de Frederic Amat y la música de Raül Refree.”

Julio Bravo – **ABC**, 20/01/23

ARTÍCULO SENCER:

<https://www.abc.es/cultura/teatros/yerma-infertilidad-grito-libertad-20230120193014-nt.html>

“Rodeada de un sólido elenco, una desgarradora María Hervás se entrega en cuerpo y alma al texto lorquiano, en su última revisión a cargo de Juan Carlos Martel”

Jorge Ferreño Indiano – *El generacional*, 23/01/23

ARTÍCULO SENCER:

<https://www.abc.es/cultura/teatros/yerma-infertilidad-grito-libertad-20230120193014-nt.html>

“El director Juan Carlos Martel Bayod se ha enfrentado a esta *Yerma* inteligentemente. Sin querer departir demasiado del enfoque clásico, ha introducido como novedad espacios cantados en los que los actores entonan canciones clásicas de cuna [...] El enorme carisma de María Hervás y su entrega a esta mujer que duele por no ser mujer fértil, junto con un espacio escénico que entronca con la España vaciada, de guijarros y arenas, hacen de esta *Yerma* una propuesta de sobria composición con toques de violencia desgarradora.”

Teresa González – *La clá*, 27/01/23

ARTÍCULO SENCER:

<https://lacla.es/2023/01/27/yerma-teatro-maria-querrero-madrid/>

© Silvia Poch

BIOGRAFIA

Juan Carlos Martel Bayod

direcció

Actual director de la Fundació Teatre Lliure - Teatre Públic de Barcelona. Ha dirigit una trentena d'espectacles, els més recents dels quals són *La malaltia* (Teatre Lliure, 2021), *Càsting Giuletta* (Festival Grec i Teatre Lliure, 2019), *Una Ilíada* (Festival Temporada Alta, 2018) i *Sis personatges: homenatge a Tomàs Giner* (Teatre Lliure, 2018). També és membre del Lincoln Center Theatre Directors Lab de Nueva York, cofundador i membre del comitè executiu de Directors Lab Mediterranean. Ha estat també assessor artístic internacional del Teatro della Pergola de Florència i docent de l'Scuola l'Oltrarno.

© Carles Bárcena

BIOGRAFIA

Frederic Amat

espai escènic

Pintor el treball del qual desafia una única forma de categorització. La seva obra ha estat exposada i publicada a tot el món. La seva concepció oberta de la pintura l'ha portat a integrar en el seu treball creatiu múltiples llenguatges artístics. Ha realitzat escenografies per a la dansa i el teatre a partir de textos de García Lorca, Beckett, Juan Goytisolo, Koltès, i Octavio Paz. Així mateix ha dirigit i conformat els espais escènics de l'òpera *El viatge a Simorgh* de Sánchez Verdú i dels oratoris *Oedipus Rex* de Stravinsky / Cocteau i *Maddalena ai piedi di Cristo* de Caldara. Una de les seves darreres intervencions ha estat *RRR*, peça de dansa amb La veronal i Cabonsanroque. També ha il·lustrat diverses obres literàries com *Les mil i una nits* o *L'Odissea*. En les seves intervencions en espais arquitectònics ha desenvolupat projectes que combinen pintura, escultura i ceràmica: *El mural de les olles*, *Villanurbs*, *Pluja de sang* o *Mur d'ulls*. En la mateixa direcció plural, Amat ha estès la pintura a l'àmbit de la cinematografia, tot dirigint les pel·lícules *Viaje a la luna* (amb guió de Federico García Lorca, 1998), *Foc al càntir* (amb guió de Joan Brossa, 2000), *El Aullido* (2009), *Danse Noire* (2006) i *Deu Dits* (2000 – 2004).

© Pablo de Pastors

BIOGRAFIA

Raül Refree

música original i so

És un dels productors del país més aclamats de la darrera dècada. Publica amb experimentadors com el Lee Ranaldo de Sonic Youth. Revisa els fados d'Amália Rodrigues amb Lina. Ha treballat amb artistes innovadors com Rosalía o el Niño de Elche, posicionant-se així, sense voler a l'avantguarda de l'anomenat moviment "nou flamenc". El seu talent és reclamat per estrelles com Ricky Martin, mentre segueix apostant per nous talents per descobrir i segueix investigant les músiques més populars d'arreu. Però la vida musical de Raül no s'atura. També és un destacat compositor i músic que ha llançat nou àlbums sota el seu projecte més personal, Refree; aclamades bandes sonores de pel·lícules i una discografia desbordant de projectes sense cotilles de gèneres. Raül només entén la música com un exercici de creació i d'investigació en llibertat.

© Noemí Elías

BIOGRAFIA

Javier Beltrán

intèrpret

En teatre, ha treballat sota la direcció de Carlota Subirós (*El quadern daurat/Sol solet*), Alfredo Sanzol (*La tendresa*), Nao Albet i Marcel Borrás (*Mammón*), Lluís Pasqual (*El caballero de Olmedo*), Jordi Casanovas (*Port Arthur*), David Selvas (*Don Joan/Vides privades*), Lurdes Barba (*L'Hèroe*), Pau Carrió (*Enric V/L'Hostalera*), Aleix Fauró (*Snorkel/Paisaje sin casas*), entre d'altres. Va formar part de la Kompanyia Lliure del Teatre Lliure (2014-2016). En el sector audiovisual, ha format part del repartiment de sèries com *Patria*, *El Inocente*, *La templanza* o *El día de mañana*. I en pel·lícules com *Las leyes de la frontera* (2021) de Daniel Monzón, *Los renglones torcidos de Dios* (2022) d'Oriol Paulo, *Modelo 77* (2022) d'Alberto Rodríguez.

© Sílvia Poch

BIOGRAFIA

María Hervás

intèrpret

Madrid, 1987. Graduada en Estudis Superiors en Art Dramàtic en la Escuela de Cristina Rota i té estudis en dansa clàssica i contemporània. Actualment, realitza el tercer curs de la carrera de Filosofia a la UNED. Al llarg dels anys, ha compaginat una sòlida trajectòria en teatre amb una àmplia experiència a l'àmbit audiovisual. També ha desenvolupat projectes propis com a escriptora, adaptadora i directora. En teatre, ha treballat a les ordres d'importants directors com Juan Carlos Pérez de La fuente o Miguel del Arco. Destaquen les seves interpretacions en tres obres de gran importància social: *Confesiones a Alá* (de Saphia Azzeddine, adaptada i dirigida per Arturo Turón), *Iphigenia en Vallecas* (partir d'*Iphigenia in Splott* de Gary Owen, dirigida per Antonio C. Guijosa i adaptada per la mateixa María Hervás) i *Jauría* (Jordi Casanovas, dirigida per Miguel de l'Arc) i que li han valgut prestigiosos premis d'interpretació com els premis Max, Unión de Actores, Fotogramas, Ercilla, Miguel Mihura, i quatre nominacions al Premio Valle-Inclán. Actualment, participa a la nova versió de *Yerma* del Juan Carlos Martel Bayod, obra teatral que protagonitzarà al Teatre Lliure i amb la qual dona continuïtat a la seva extensa i reconeguda trajectòria sobre les taules. En el camp audiovisual, María Hervás suma més de 25 projectes.

© Sílvia Poch

BIOGRAFIA

David Menéndez

intèrpret

Graduat en interpretació a l'Institut del Teatre de Barcelona. En la seva trajectòria professional teatral destaquen *Fuenteovejuna: breve tratado sobre las ovejas domésticas*, de Lope de Vega (adaptació original d'Anna Maria Ricart i Premio Max 2015, de la Cia. Obskené; *El Rei Lear*, de W. Shakespeare (dir. Lluís Pascual), *El futur*, d'Helena Tornero. El 2021 és nominat a millor actor als Premis Butaca per *L'olor eixordadora del blanc*, de Stefano Massini (dir. Moreno Bernardi). El 2013 consolida la seva relació professional amb el director Moreno Bernardi, com a intèrpret d'*Everything seems without limits* (MBA5), *La Nit* i *Radionit*, ambdues creades a partir de *La nit abans dels boscos*, de Bernard-Marie Koltès, i com a artista-resident des de 2019 de *Lo Spazio* (investigació artística i pràctiques contemporànies) als projectes de recerca *Traducción en formato acústico de la interpretación actoral* i *Sistema de notación dramaturgica*. El 2018 estrena la seva primera peça de creació, *El percebeiro i altres relats sobre la filosofia del no em caure*. A la televisió, ha participat en sèries com *Antidisturbios* i *Mira lo que has hecho* (Movistar+) i *Hache* (Netflix). En cinema ha treballat a *As Bestas* de Rodrigo Sorogoyen, *Golem*, de Burning Percebes i *Creatura* d'Elena Martín. El 2020 crea el seu projecte musical BOYE, component l'EP *BOYE, te queremos, pero no eres nadie*, produït per Arnau Vallvé

© Sílvia Poch

BIOGRAFIA

Bàrbara Mestranza

intèrpret

Barcelona, 1990. Dramaturga, directora, actriu, dobladora i cantant catalana. Estudis en Interpretació a l'Escola Eòlia i a l'Institut del Teatre de Barcelona. També va estudiar Direcció i dramaturgia a Eòlia i ha seguit cursos amb Marta Buchaca i Alfredo Sanzol a l'Obrador de la Sala Beckett. Ha estudiat cant. Va ser membre del trio musical i teatral The Mamzelles, amb qui va publicar dos discs i ha fet gira per tota Espanya, a més de la creació de diversos espectacles teatrals. En teatre, ha creat, dirigit i protagonitzat muntatges com *Pocahontas o la verdadera historia de una traviesa* (guanyadora del Croquis 2017 de la sala Beckett), *La mujer más fea del mundo* (amb Ana Rujas també a la dramaturgia), *Richard III and they don't about us* (amb Paula Ribó també a la dramaturgia), *Mafia* (com a membre de The Mamzelles. Premi Beca DespertaLab i Premi Singlot 2018). Es va estrenar en la direcció en solitari amb *Orgia* (Espai Lliure) i *F.A.M.Y.L.I.A* (Sala Atrium i La Seca). Com a actriu teatral, s'ha posat a les ordres d'Ivan Morales (*Esmorzar amb mi*), d' Oriol Vila (*Be my baby*) i de Lluís Pascual (*La casa de Bernarda Alba*). En cinema, ha participat en les pel·lícules *Los inocentes*, de Escándalo Films i *Donde caben dos*, de Paco Caballero. També ha actuat en sèries com *Mercado central* i *La pelu* (TVE), *Sin identidad* i *Amar es para siempre* (Antena 3), *Crackòvia* (TV3) i va ser jurat del concurs *Oh happy day* (TV3).

© Sílvia Poch

BIOGRAFIA

Isabel Rocatti

intèrpret

Burjassot (València), 1958. Actriu i directora de teatre. Llicenciada en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona, ha seguit la seva formació al llarg del anys amb diversos cursos amb professionals com Carol Rosenfeld, Bob McAndrew, Konrad Zshiedrich, Carlos Alfaro o Augusto Boal, entre d'altres. També ha exercit la docència amb grups d'entrenament actoral i tallers de creativitat. Com a actriu, ha actuat en nombrosos espectacles, a les ordres de directors com Ivan Morales, Calixto Bieito, Carme Portaceli, Carlos Santos, Carlos Alfaro, Pau Carrió o Juan Carlos Martel Bayod. Del 1983 al 1986, és membre d'Els Joglars. També ha dirigit peces, moltes d'elles recitals de poesia i música. En cinema, ha treballat en una dotzena de pel·lícules, entre les quals *Estiu 1993*, de Clara Simó; *Tres dies amb la família*, de Mar Coll o *No me digas que te bese porque te besaré*, de David Espinosa. En televisió, també es fructífera la seva carrera, però cal destacar la seva participació a les sèries de TV3 de *Temps de silenci* i *Ventdelplà*. Ha rebut nombrosos premis per les seves interpretacions com el Premi de les Arts Escèniques de la Generalitat Valenciana 2004, i el Premi de la Crítica, tots dos com a Millor actriu per *Alaska particular*, o els Premi de la Crítica 1998 i el Premi Butaca 1998 a la Millor actriu per *l'Altre*, entre d'altres.

© Sílvia Poch

BIOGRAFIA

Yolanda Sey

intèrpret

Vic (Barcelona), 1991. Graduada en Teatre Musical a l'Escola Superior d'Art Dramàtic Eòlia de Barcelona. Forma part del grup musical The Sey Sisters. Ha participat en diverses obres de teatre com *Les bruixes de Salem*, d'Arthur Miller (direcció d'Andrés Lima), *Els Jocs Florals de Canprosa*, de Santiago Rusiñol (adaptació i direcció de Jordi Prat i Coll) i en el musical *La tienda de los horrores*, de Roger Corman (direcció d'Àngel Llàcer). Amb aquesta darrera, va guanyar el Premi de la Crítica 2019 a Millor actriu de musical. En cinema, ha protagonitzat la pel·lícula *La dona il·legal*, dirigida per Ramon Térmens, nominada a millor pel·lícula als Premis Gaudí 2022. Va ser presentadora del programa sobre qüestions lingüístiques de TV3 *El Llenguado* (2020) i col·laboradora en el programa de TV3 *Planta Baixa* (2020-2022) amb la secció *La bústia*. És sòcia fundadora del col·lectiu d'actors, actrius i creadores de la diàspora africana Tinta Negra.

© Joshua Muhl

BIOGRAFÍA

Marta Ossó

intèrpret

Graduada en Estudis Literaris per la Universitat de Barcelona i Art Dramàtic per l'Escola Superior Eòlia. Treballa amb Raimund Hoghe en l'espectacle *Young people, old voices* (Mercat de les Flors, 2011); *Un refugi indie*, escrita i dirigida per Pau Miró (Temporada Alta - Sala Beckett, 2013); *L'Onada*, escrita per Ignacio Garcia May i dirigida per Marc Montserrat (Teatre Lliure, març 2013); *La Rosa Tatuada*, dirigida per Carlota Subirós (TNC, desembre 2013); *Sala de Miralls*, amb dramaturgia d'Albert Arribas i Esteve Miralles i dirigida per Albert Arribas (TNC, novembre 2014), *L'hort de les oliveres*, de Narcís Comadira i dirigida per Xavier Albertí (TNC, maig 2015), *F.R.A.U.*, espectacle de set hores dirigit per Albert Arribas (Temporada Alta 2017), *Blasted* de Sarah Kane, dirigida per Alícia Gorina (TNC, 2018), *El quadern daurat*, dirigida per Carlota Subirós (Teatre Lliure, 2020), *Alguns dies d'ahir*, dirigida per Ferran Utzet (Villarreal 2021), entre d'altres. Internacionalment, participa en el projecte *UTOPIES*, amb direcció d'Olivier Coloni i dramaturgia d'Anne-Sylve König i com a assistent a la direcció a *Wer hat Angst vor Hugo Wolf*, dirigit per Herbert Fritsch i estrenat al teatre Schauspielhaus (Zürich). També actua en curtmetratges en llengua alemanya. En l'àmbit audiovisual, coprotagonitza la pel·lícula *Alguns dies d'ahir*, de Kiko Ruiz Claverol (Focus, TV3) i participa a les series *Sé Quién Eres* (Telecinco), *Cites* i *Com si fos ahir* (TV3), de Pau Freixas.

Fitxa artística

INTÈPRETS

Javier Beltrán *Juan*
María Hervás *Yerma*
David Menéndez *Víctor, Macho*
Bàrbara Mestanza *Hembra*
Isabel Rocatti *Vieja*
Yolanda Sey *Muchacha*
Marta Ossó *María*

VESTUARI

Frederic Amat i Rosa Esteva

MÚSICA ORIGINAL

Raül Refree

SO

Roc Mateu i Raül Refree

IL·LUMINACIÓ

Maria Domènech

ASSESSORA DE MOVIMENT

Lali Ayguadé

CARACTERITZACIÓ

Ignasi Ruiz

AJUDANT DE DIRECCIÓ

Júlia Valdivielso

AJUDANT D'ESCENOGRAFIA

Roger Orra

AJUDANT DE VESTUARI

Maria Albadalejo

ALUMNA EN PRÀCTIQUES

Clara Cabutí (EDIDP - UPC)

CONSTRUCCIÓ D'ESCENOGRAFIA

Pascualin Estructures i Big Image

CONSTRUCCIÓ DEL TITELLA

Martí Doy

CONSTRUCCIÓ DE MÀSCARES

Frederic Amat i Martí Doy

CONFECCIÓ DE VESTUARI

Cortana i Goretti Puente

AGRAÏMENTS

Toni Rumbau

PRODUCCIÓ

Teatre Lliure

Informació pràctica

DURADA

1 h 30'

IDIOMA

En castellà

EDAT RECOMANADA

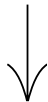
A partir de 15 anys

GIRA

Contractació oberta 23/24
(nacional i internacional)

Sala de premsa

Per descarregar-se tots els materials informatius (dossiers, notes de premsa, vídeos, fotos) o tenir accés a material de referència (llistes de reproducció, etc.)

www.teatrelliure.com/ca/sala-de-premsa-yerma

CONTACTE PREMSA

Mar Solà

M. 675 449 886

premsa@teatrelliure.com

entitat concertada amb

membre de

amb la col·laboració de

mitjans patrocinadors

mitjans col·laboradors

amb el suport de

entitats col·laboradores

convenis de col·laboració amb

